

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

pISSN 2521-6449

ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНІ ДИДАКТИКИ

Випуск 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНІ ДИДАКТИКИ

Випуск 1

Заснований у 2016 р.

<https://doi.org/10.37406/2521-6449/2025-1>
Виходить двічі на рік

pISSN 2521-6449

Засновник: Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Головний редактор:

Гораш Катерина Вікторівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри права, професійної та соціально-гуманітарної освіти, Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Редакційна колегія:

Алексєєв Олександр Олексійович – доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спорту і спортивних ігор, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Атаманчук Вікторія Петрівна – доктор філологічних наук, доцент, провідний науковий співробітник відділу інформаційно-дидактичного моделювання; головний науковий співробітник відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури, Національний центр «Мала академія наук України»; Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Гуменюк Ірина Іллівна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедрою іноземних мов, Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Дмитренко Світлана Миколаївна – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Дудар Ольга Володимирівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри історичної та громадянської освіти, Інститут післядипломної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Збаравська Леся Юрївна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри інформаційних технологій, фізико-математичних та безпекових дисциплін, Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Каденюк Олександр Степанович – доктор історичних наук, професор, професор кафедри теоретико-правових і соціально-гуманітарних дисциплін, Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Купрісевич Вікторія Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, науковий співробітник відділу професійно-практичної підготовки, Інститут професійної освіти НАПН України

Лобода Світлана Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, професор Інституту соціологічних наук і педагогіки, Варшавський університет Природничих Наук

Поліщук Анастасія Василівна – доктор філософії, асистент кафедри іноземних мов, начальник відділу міжнародних зв'язків, Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Рідкодубська Ганна Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки, Хмельницький національний університет

Роляк Ангеліна Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов, Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Романовська Людмила Іванівна – доктор педагогічних наук, кандидат психологічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської, Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»

Філінюк Анатолій Григорович – доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії України, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Хуртенко Оксана Вікторівна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Чайковська Ольга Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент, викладач кафедри іноземних мов, Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Схвалено Вченою радою ЗВО «ПДУ» (протокол № 2 від 03.03.2025 р.)

Науковий журнал «Професійно-прикладні дидактики» – це видання з відкритим доступом до повних текстів.

У журналі висвітлюються результати фундаментальних і прикладних досліджень в галузях:

А Освіта (спеціальності: А1 - Освітні науки; А5 – Професійна освіта (за спеціалізаціями); А7 - Фізична культура і спорт),
В Культура, мистецтво та гуманітарні науки (спеціальності: В9 - Історія та археологія, В11 - Філологія (за спеціалізаціями)).

Реєстрація в Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення: Рішення № 138 від 18.01.2024.

Ідентифікатор медіа: R30-02522

Журнал внесено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»)

відповідно до Наказу МОН України № 582 від 24.04.2024 (додаток 2)

Мови розповсюдження: українська, англійська

Відповідальність за оригінальність (плагіат) тексту наукової статті, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних назв, географічних назв та інших відомостей, а також за те, що в матеріалах не містяться дані, що не підлягають відкритій публікації несуть автори наукових праць.

Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION «PODILLIA STATE UNIVERSITY»

pISSN 2521-6449

PROFESSIONAL AND APPLIED DIDACTICS

Issue 1

“Helvetica”
Publishing House
2025

PROFESSIONAL AND APPLIED DIDACTICS

Issue 1

Founded in 2016

<https://doi.org/10.37406/2521-6449/2025-1>
Periodicity: biannually

pISSN 2521-6449

Founder: Higher Educational Institution «Podillia State University»

Editor-in-Chief:

Horash Kateryna Viktorivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Law, Professional and Social and Humanitarian Education, Higher Educational Institution «Podillia State University»

Editorial Board:

Aliexsieiev Oleksandr Oleksiiovych – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Sports and Sports Games, Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University

Atamanchuk Viktoriia Petrivna – Doctor of Philological Sciences, Associate Professor, Leading Researcher of the Department of Information and Didactic Modeling; chief researcher of the department of teaching languages of national minorities and foreign literature, National Center “Junior Academy of Sciences of Ukraine”; Institute of Pedagogy of National Academy of Educational Sciences of Ukraine

Humeniuk Iryna Illivna – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Foreign Languages Higher Educational Institution “Podillia State University”

Dmytrenko Svitlana Mykolaivna – Candidate of Sciences in Physical Education and Sports, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Physical Education, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

Dudar Olha Volodymyrivna – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor of the Department of Historical and Civic Education, Institute of Postgraduate Education of Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University

Zbaravska Lesia Yuriivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Information Technologies, Physical-Mathematical and Security Disciplines, Higher Educational Institution “Podillia State University”

Kadeniuk Oleksandr Stepanovych – Doctor of Historical Sciences, Professor, Professor of the Department of Theoretical-Legal and Social-Humanitarian Disciplines, Higher Educational Institution “Podillia State University”

Kupriievych Viktoriia Oleksandrivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Research Associate at the Department of Professional and Practical Training, Institute of Professional Education of the NAES of Ukraine

Loboda Svitlana Mykolaivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Institute of Sociological Sciences and Pedagogy, Warsaw University of Natural Sciences

Polishchuk Anastasiia Vasylivna – Doctor of Philosophy, Assistant of the Department of Foreign Languages, Head of the Department of International Relations, Higher Educational Institution “Podillia State University”

Ridkodubska Hanna Anatoliivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Social Work and Social Pedagogy, Khmelnytsky National University

Roliak Anhelina Oleksiivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Foreign Languages, Higher Educational Institution “Podillia State University”

Romanovska Liudmyla Ivanivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Candidate of Psychological Sciences, Professor, Professor of the Department of Social Work, Psychology and Socio-Cultural Activity named after T. Sosnovskaya, Educational and Rehabilitation Institution of Higher Education “Kamyanets-Podilsk State Institute”

Filiniuk Anatolii Hryhorovych – Doctor of Historical Sciences, Professor, Professor of the Department of History of Ukraine, Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University

Khurtenko Oksana Viktorivna – Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Physical Education, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

Chaikovska Olha Volodymyrivna – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Teacher of the Department of Foreign Languages Higher Educational Institution “Podillia State University”

Recommended by Academic Council of HEI «PSU» (protocol No 2 from 03.03.2025)

The scientific journal "Professional and Applied Didactics" is a publication with open access to full texts.

The journal highlights the results of fundamental and applied research in the following fields:

A Education (specialties: A1 - Education Sciences; A5 – Vocational Education (with specializations); A7 - Physical Culture and Sports),
B Culture, Arts and Humanities (specialties: B9 - History and Archaeology, B11 - Philology (with specializations)).

Registered by the National Council of Television and Radio Broadcasting of Ukraine: Decision № 138 as of 18.01.2024.

Media identifier: R30-02522

*The journal is included in the List of scientific and specialized publications of Ukraine (category "B")
according to Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine No. 582 dated 24.05.2024 (Annex 2)
Languages: Ukrainian, English*

The authors of scientific papers are responsible for originality (plagiarism) of the article, the accuracy of facts, quotations, statistics, proper names, place names and other information, as well as the fact that the materials do not contain data that can't be published.
The opinions of the authors of publications may not coincide with the views of the editorial board of the collection.

ЗМІСТ

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВІТЧИЗНЯНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Pozdniakov O. V. TRAINING OF PHD STUDENTS IN THE FIELD OF STUDY “SERVICES”: CHALLENGES AND TRENDS	9
Галатюк М. Ю. СПОРТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ	15
Гораш К. В., Семенишена Р. В. НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЄКТУВАННЯ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ	21
Сергієнко О. І., Семак Л. А. НАВЧАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПІД ЧАС МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ В АГРАРНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	28

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ: ІДЕЇ, РЕАЛІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

Astapova T. O., Izotova L. I. USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	34
Kravchyna T. V. STRUCTURAL AND FUNCTIONAL MODEL OF THE SYSTEM FOR THE FORMATION OF PEDAGOGICAL REFLECTION IN THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF FUTURE SOCIONOMIC SPECIALISTS	39
Khromchenko O. V. ENGLISH – LEARNING PLATFORMS	45
Кушмар Л. В., Нікіфорова В. Г., Кайда Н. О. ВИКОРИСТАННЯ CLIL НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ	49
Мисів О. І., Грушецький С. М., Волинкін М. П. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРОІНЖЕНЕРІЇ	55

АКТУАЛЬНІ МЕТОДИКИ – ЕФЕКТИВНА ПРАКТИКА

Горохова Т. О. СУЧАСНІ КОРПУСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	61
Лещій Н. П. ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЛОГОПЕДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ ДЛЯ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИЧНОГО СПЕКТРУ	67
Ліщук С. Г., Савчук Л. Б., Захарова Т. В. АПРОБАЦІЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ CASE-STUDY ПРИ ВИВЧЕННІ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ: ШЛЯХ ДО ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОЇ ОСВІТИ	72
Максимець О. М. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ПРИ ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	77
Назаренко І. О. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ДІЛОВІ КОМУНІКАЦІЇ» У ВИЩІЙ ШКОЛІ НА ПРИНЦИПАХ ФУНКЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ	81
Нестеренко Н. А., Кондратенко В. В., Кондратенко В. О. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ У ЮНИХ БАСКЕТБОЛІСТІВ 13–14 РОКІВ	86
Поліщук А. В. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ: АДАПТАЦІЯ МЕТОДИК ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	92

Резунова О. С. РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	97
Резунова В. В., Нашиванько О. В. ЕФЕКТИВНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ФОНЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ	101
Федорова О. В., Гандабура О. В. ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ ТА РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ОСВІТНІХ КУРСІВ.....	106

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ. ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

Візітів Ю. М., Сатієвський А. А. КОРЕЙСЬКА МЕНШИНА (СПІЛЬНОТА) В УКРАЇНІ. ВИКЛИКИ ТА РЕАЛІЇ ПОВСЯКДЕННЯ	113
Каденюк О. С. ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ПОШИРЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗНАНЬ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ НА ЗАСАДАХ ГРОМАДСЬКОЇ АГРОНОМІЇ (1919–1939 РР.)	121
Саламаха М. П. КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ВАСИЛІАНСЬКИЙ СВЯТО-ТРОЇЦЬКИЙ МОНАСТИР В ДУХОВНО-КУЛЬТУРНОМУ ЖИТТІ ПОДІЛЛЯ (XVIII – ПЕРША ТРЕТИНА XIX СТ.).	127

CONTENTS

GLOBAL TRENDS AND DOMESTIC PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION

Pozdniakov O. V. TRAINING OF PHD STUDENTS IN THE FIELD OF STUDY “SERVICES”: CHALLENGES AND TRENDS	9
Halatiuk M. Yu. SPORTS ACTIVITY AS MEANS OF DEVELOPING SPORTS CULTURE OF STUDENTS	15
Horash K. V., Semenyshena R. V. SCIENTIFIC APPROACHES TO INNOVATIVE DESIGN IN THE SYSTEM OF VOCATIONAL TRAINING OF SPECIALISTS	21
Serhiienko O. I., Semak L. A. EDUCATIONAL POTENTIAL OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN LANGUAGE TRAINING AT AGRARIAN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	28

EDUCATIONAL INNOVATIONS: IDEAS, REALITIES, PROSPECTS

Astapova T. O., Izotova L. I. USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	34
Kravchyna T. V. STRUCTURAL AND FUNCTIONAL MODEL OF THE SYSTEM FOR THE FORMATION OF PEDAGOGICAL REFLECTION IN THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF FUTURE SOCIONOMIC SPECIALISTS	39
Khromchenko O. V. ENGLISH – LEARNING PLATFORMS	45
Kushmar L. V., Nikiforova V. G., Kayda N. O. CLIL IN FOREIGN LANGUAGE CLASSES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: ADVANTAGES AND CHALLENGES	49
Mysiv O. I., Hrushetskyi S. M., Volynkin M. P. MAIN TASKS OF ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR FORMING INFORMATION AND COMMUNICATION COMPETENCE OF FUTURE AGRICULTURAL ENGINEERING SPECIALISTS	55

CURRENT METHODS - EFFECTIVE PRACTICE

Horokhova T. O. MODERN CORPUS TECHNOLOGIES IN TEACHING UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE.....	61
Leshchii N. P. INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN SPEECH THERAPY PRACTICE FOR CHILDREN WITH AUTISM SPECTRUM DISORDERS	67
Lishchuk S. G., Savchuk L. B., Zakharova T. V. APPROVAL AND EFFECTIVENESS OF CASE-STUDY IN STUDYING PATHOLOGICAL PHYSIOLOGY IN VETERINARY MEDICINE: THE WAY TO PRACTICE-ORIENTED EDUCATION	72
Maksymets O. M. INNOVATIVE TEACHING TECHNOLOGIES IN FORMING THE COMMUNICATIVE CULTURE OF FUTURE SPECIALISTS.....	77
Nazarenko I. O. ORGANIZATION OF TEACHING THE COURSE “BUSINESS COMMUNICATIONS” IN HIGHER SCHOOL BASED ON THE PRINCIPLES OF THE FUNCTIONAL-ACTIVITY APPROACH	81
Nesterenko N. A., Kondratenko V. V., Kondratenko V. O. PECULIARITIES OF DEVELOPMENT OF PHYSICAL QUALITIES IN YOUNG BASKETBALL PLAYERS OF 13–14 YEARS OLD.....	86
Polishchuk A. V. INCLUSIVE EDUCATION IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES: ADAPTATION OF METHODS FOR LEARNERS WITH SPECIAL NEEDS.....	92

Rezunova O. S.	
DEVELOPMENT OF EMOTIONAL INTELLIGENCE OF HIGHER EDUCATION STUDENTS THROUGH A FOREIGN LANGUAGE.....	97
Rezunova V. V., Nashyvanko O. V.	
EFFECTIVE METHODS OF FOREIGN LANGUAGE PHONETIC COMPETENCE DEVELOPMENT OF FUTURE DOCTORS AT FOREIGN LANGUAGE FOR SPECIFIC PURPOSE CLASSES	101
Fedorova O. V., Handabura O. V.	
FORMATION OF INTERCULTURAL TOLERANCE AND RESILIENCE OF STUDENTS WHILE TEACHING COUNTRY AND LITERATURE STUDIES.....	106

TRANSFORMATION PROCESSES IN UKRAINE: HISTORY AND MODERNITY

Vyzitiv Yu. M., Satievskyi A. A.	
THE KOREAN MINORITY (COMMUNITY) IN UKRAINE. CHALLENGES AND REALITIES OF EVERYDAY	113
Kadeniuk O. S.	
INTRODUCTION AND DISSEMINATION OF AGRICULTURAL KNOWLEDGE IN EASTERN GALICIA ON THE BASIS OF PUBLIC AGRONOMY (1919–1939)	121
Salamakha M. P.	
KAMIANETS-PODILSKYI BASILIAN HOLY TRINITY MONASTERY IN THE SPIRITUAL AND CULTURAL LIFE OF PODILLIA (XVIII – FIRST THIRD OF THE NINETEENTH CENTURY).....	127

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ. ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

УДК 93/94=1.477

Візитів Ю. М.*кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України,
Рівненський державний гуманітарний університет**Рівне, Україна***E-mail:** vizitiv@gmail.com**ORCID:** 0000-0002-2826-2067**Сатієвський А. А.***магістр освіти за спеціальністю «Середня освіта (Історія)»,
незалежний дослідник**Рівне, Україна***E-mail:** satievskij2023@gmail.com**ORCID:** 0009-0003-0241-7475

КОРЕЙСЬКА МЕНШИНА (СПІЛЬНОТА) В УКРАЇНІ. ВИКЛИКИ ТА РЕАЛІЇ ПОВСЯКДЕННЯ

Анотація

Інтерес української громадськості до корейської національної меншини (спільноти) України зростає пропорційно зміцненню присутності Республіки Кореї в політичній, економічній та культурній сферах України, а також у зв'язку з загостренням політичної обстановки в Південній Кореї та участі північнокорейських солдатів у бойових діях на боці росії проти ЗСУ. За останні тридцять років, українські корейці продемонстрували та закріпили результати українського «халлю» – «корейської хвилі» в Україні. Це є наслідком як повноцінної інтеграції корейців у різноманітні сфери в Україні, від будівництва до індустрії краси, так і налагодження тісних контактів української корейської діаспори з історичною батьківщиною. Корейці України надійно інтегровані до складу українського суспільства, а історія корейського народу України нарівні з іншими меншинами (спільнотами) є унікальним прикладом мирного та безконфліктного співжиття. Мета та завдання даного дослідження – розкрити (не)легальні шляхи інтеграції корейців в українське суспільство, описати етапи розв'язання проблеми легалізації корейських емігрантів, проаналізувати проекти міжнародних партнерів та представництв в Україні, націлені на підвищення юридичної грамотності корейської національної меншини (спільноти), і програми-підтримки бізнес- та аграрного сектора. Новизна дослідження пов'язана з висвітленням та аналізом проблеми легалізації корейців в Україні та вкладу Посольства Республіки Кореї в економічну освіту корейців України, протягом останніх тридцяти років. Перспективними видаються подальші наукові пошуки, пов'язані з історією вивчення корейської національної меншини (спільноти) України.

Ключові слова: корейська меншина (спільнота), Республіка Корея, легітимізація, громадянство, емігрант, бізнес.

Вступ. Україна – багатонаціональна держава. На шляху до Європейського Союзу, гаслом якого є *In varietate concordia* (з лат. «Єдність у різноманітті»), постає необхідність дослідження та представлення широкій громадськості історії кожної національної меншини (спільноти) України, а їх в Україні – понад 130. Сучасна українська історіографія відчуває гостру проблему відсутності комплексних вивчень кожної окремої національної меншини (спільноти) України, не виключенням є і корейська національна меншина (спільнота). Найвні дослідження розрізнені і невпорядковані, чимало з них написані на радянському наративі чи містять його відлуння. Джерельний матеріал, так би мовити з перших вуст, про активність українських корейців, ми можемо почерпнути здебільшого з матеріалів періодичного друкованого видання Корейського культурного центру в Києві «Мугунхва»; інтернет-ресурсів, а саме на веб-сайті Посольства Республіки Корея; інтернет-сторінках корейських громадських

організацій, що діють в Україні, та освітніх закладів різного типу з корейською мовою викладання; з українських соціальних мереж; з мас-медіа Республіки Корея, які висвітлюють трагедію корейського народу України під час російсько-української війни.

Автори статті вже котрий рік поспіль намагаються заповнити прогалину в історії національних меншин (спільнот) України, а саме публічно представити корейців України та їх вклад в історію, культуру, економіку, в тому числі й у новітню боротьбу зі спільним давнім ворогом, який шляхами депортацій/геноцидів упродовж століть намагався асимілювати/знищити обидва народи. Нажаль, для більшості громадян України, тема українських корейців все ще залишається невідомою або ж асоціюється з радянськими етнофолізмами/стереотипами/презирливими назвами, на зразок «коресець – значить баштанник», або ж, у силу обставин російсько-української війни, викликає асоціації з КНДР та її солдатами. Звідси постає і актуальність глибокого вивчення історії українських корейців та її донесення до широкої громадськості України.

Мета статті. Мета та завдання даного дослідження – розкрити (не)легальні шляхи інтеграції корейців в українське суспільство, описати етапи розв'язання проблеми легалізації корейських емігрантів, проаналізувати проекти міжнародних партнерів та представництв в Україні, націлені на підвищення юридичної грамотності корейської національної меншини, та програми підтримки бізнес- та аграрного сектора, в яких заявлені корейці сучасної України тощо.

Виклад основного матеріалу. На передодні повномасштабного вторгнення РФ, за різними джерелами, на території України проживало близько п'ятдесяти тисяч корейців. Динаміка росту чисельності корейської національної меншини в Україні різко пішла вгору після розпаду Радянського Союзу. На 2000-й рік їх нараховувалося близько тринадцять тисяч. В основному в незалежну Україну корейці прибували з Узбекистану та Киргизстану, насамперед, у пошуках економічної стабільності. Довший час говорити про чисельність корейців було фактично неможливо. Причина полягала в тому, що більшість корейців продовжували жити з радянськими паспортами, не реагуючи на необхідність дотримання законодавчих норм незалежної України. Не зважаючи на це, корейці, без громадянства України чи дозволу на постійне проживання, були добре інтегрованими в українське суспільство. Слід вказати і на групу новітніх мігрантів, які прибували в Україну в якості туристів чи родичів місцевих українських корейців та нелегально залишалися, працевлаштовуючись у сільському господарстві, зокрема рослинництві, баштанництві.

Ситуація з вирішенням проблеми легалізації почала кардинально змінюватися після поїдки президента України Віктора Ющенка в Республіку Корея в грудні 2006 року. Впродовж офіційного візиту глави держави, мова йшла про розвиток пріоритетних напрямків співробітництва в економічному та науковому секторах. Також у ході переговорів було досягнуто ряду домовленостей, пов'язаних із необхідністю реалізації заходів для розв'язання проблеми легалізації етнічних корейців, що мешкають в Україні. Перебуваючи в Республіці Корея, Віктор Ющенко зазначив: «Україна готова вирішити проблеми з громадянським і соціальним статусом етнічних корейців, що проживають на її території», а надання громадянства відповідно до українського законодавства стоїть на порядку денному [18, с. 13].

Згідно з домовленостями, у 2007 році при Посольстві Республіки Корея в Україні відкрився відділ військового аташе, а також було сформовано Спеціальний комітет з питань етнічних корейців. До його складу ввійшли представники міністерств і відомств України, співробітники Посольства Республіки Корея в Україні, члени Асоціації корейців України, представники управління Верховного комісара ООН у справах біженців та члени Міжнародної організації з міграції (МОМ). До робочої групи з вирішення проблеми легалізації також долучилися керівники корейських громадських організацій на місцях. До прикладу, Людмила Юн, голова Корейського товариства міста Миколаєва ініціювала реалізацію пілотного проекту анкетування і легалізації етнічних корейців України. Його розробленням займалася голова Асоціації корейців України Світлана Лі. Втілити його в життя вдалося при підтримці Посла Республіки Корея в Україні Хо Сун Чьона, який не лише особисто приймав участь, але й домігся виділення матеріальної допомоги корейцям Миколаївській області.

Проект Світлани Лі був орієнтований на полегшення побуту етнічних корейців, які проживали без документів, передбачених законодавчо. Людмила Юн у своєму дописі «Жити в мирі і злагоді», на сторінках корейського видання в Україні «Мугунхва» роз'яснила ситуацію, що склалася. Оскільки визначальним фактором міграції на південь України були хороші умови для життя і роботи в сільському господарстві, відтак заробітчани нерідко залишалися на постійне місце проживання. Проте маючи лише реєстрацію, вони не могли розраховувати на соціальний захист, зарахування до трудового стажу, не мали змоги придбати медичні та страхові поліси, не могли сподіватися на пенсію тощо. Із затвердженням рішення про реалізацію пілотного проекту в Миколаївській області, у нелегалів-корейців з'явилася можливість стати рівноправними громадянами України [25, с. 10]. У результаті активної плідної роботи учасників Спеціального комітету, в короткі терміни було розв'язано питання, пов'язане з легалізацією. Більшості представникам корейської національної меншини (спільноти) в Україні було надано громадянство. З початком російсько-української війни в 2014 році, на старі проблеми наклалися нові, які потребували нагального вирішення, мова йшла про переміщення/притік українських корейців та корейців-нелегалів, нерідко без будь-яких документів, із окупованих Криму та Донбасу [7].

Уже з першого числа періодичного друкованого видання Корейського культурного центру в Києві «Мугунхва», яке вийшло в 2007 році, редактором була запланована і безперервно ведеться дотепер колонка «Юридична

консультація». Відтак, у ній професійні юристи постійно надають допомогу: «Відносно використання роботодавцями найманої праці іноземних громадян та осіб без громадянства» [2, с. 14]; «Правила набуття і припинення громадянства України» [13, с. 11–12; 14, с. 13]; «Про порядок реєстрації місця проживання» [17, с. 2]; «Особливості реєстрації шлюбу з іноземцем» [10, с. 12]; «Реєстрація народження і визначення походження дитини» [20, с. 9]; «Про використання праці іноземців і осіб без громадянства» [16, с. 14]; «Права і свободи національних меншин в Україні» [12, с. 11]; «Якщо втрачені документи» [26, с. 7] тощо. Проаналізувавши юридичну рубрику, за період її роботи з 2007 року і дотепер, ми можемо констатувати той факт, що Асоціація корейців України постійно надає актуальну консультативну допомогу з метою розуміння законодавства України, полегшення асиміляційних, адаптаційних та інтеграційних процесів корейців в українське суспільство.

З часу укладення дипломатичних відносин між двома країнами, представницькі бізнес-делегації з Республіки Корея залишаються постійними партнерами торгівельно-економічної сфери в різних регіонах України, а з початком повномасштабного вторгнення, додалася також і волонтерська співпраця. Насамперед, потенційних інвесторів з Кореї привабили регіони компактного проживання корейців. В Україні можна виділити сім регіонів більш-менш компактного проживання корейців. Однією з перших областей, яка в 2007 році стала плацдармом для партнерських стосунків, була Запорізька. Так, 20 березня 2007 року на офіційній зустрічі голів обласних державних адміністрацій з Послом Республіки Корея в Україні паном Хо Сун Чьоном та делегацією бізнесменів з Республіки Корея було домовлено про корейські інвестування та впровадження модерних технологій в сільське господарство, машинобудування, будівництво тощо. Під час візиту, корейська делегація відвідала село Богатирьове Вільнянського району Запорізької області та познайомилася з місцевими етнічними корейцями та їхніми проблемами [8].

Традиції, започатковані в регіоні, згодом продовжив новий мер Олександр Сін. В одному зі своїх інтерв'ю, мер О. Сін вказав на той факт, що представники корейської діаспори в області – це бізнесмени та інтелігенція. Проте суттєвої допомоги, напередодні повномасштабного вторгнення росії, потребували саме новітні емігранти-корейці, які у пошуках кращого життя прибули в Україну з Узбекистану, і вже проявили себе у малому/середньому бізнесі та, в тому числі, сільському господарстві. «Корейський бізнес має в нас хорошу репутацію, тобто соціальне і психологічне підґрунтя для співпраці є, і ми будемо її розвивати» – зазначив мер О. Сін для інтернет-видання РадіоСвобода [23]. Наприкінці 10-х років ХХІ століття, варто відмітити позитивні зрушення та відносну економічну стабілізацію місцевого корейського бізнесу, аграрного сектора, що якісно відбилося не лише на іміджі Запорізької області як перспективного регіону, здатного до діалогу, але й на покращенні економічного, законодавчого, соціально-культурного рівня представників місцевої корейської діаспори.

На початку 2000-х років подібно розвивалася ситуація і в Херсонській області. Трохим Тегай, керівник культурного центру «Чосон» села Птахівка Скадовського району Херсонської області в одному зі своїх інтерв'ю детально розповів про проблеми корейців, задіяних у сільському господарстві півдня України: «Я працюю на землі ось як уже тридцять років, двадцять з них – у Причорномор'ї... Я фермер – для мене зрозумілі та близькі інтереси усіх, хто працює поряд» [21, с. 8]. Український кореєць, голова товариства «Чосон» наголосив на втіленні у життя перших кроків на шляху розв'язання проблеми легалізації корейців, які різними шляхами прибули в Україну після розпаду Радянського Союзу. Він був і одним із регіональних координаторів проекту в Херсонській області, що також почав успішно реалізовуватися після офіційної поїздки Віктора Ющенка до Республіки Корея. Один з кейсів проекту передбачав анкетування. Відтак, за рік активісти провели опитування понад 250 осіб, кожна співбесіда супроводжувалася наданням юридичних консультацій. Як підсумок – частина опитаних отримали посвідку на тимчасове проживання в Україні, решта – громадянство України. Пан Тегай у своєму інтерв'ю виданню «Мугунхва» зазначив: «Легко уявити собі почуття тих людей, які врешті-решт отримали документи, а разом з ними – впевненість у завтрашньому дні. Вони добре вміють працювати на землі, а тепер будуть віддаватися роботі ще більше, адже їхнє перебування в країні узаконено» [21, с. 8].

Досвідчені у рослинництві, корейці України постійно діляться лайфхаками як продуктивніше вести господарство, які новітні технології впроваджувати, як брати кредити і залучати інвесторів тощо. Про успішне реагування корейської фокус-групи, говорять дані статистики. Трохим Тегай свого часу наводив приклад з особистого досвіду: «Якщо раніше врожай цибулі з гектару складав 300–400 центнерів, то тепер – 1000» [21, с. 8–9]. Херсонські фермери не боялися експериментувати із сільськогосподарськими новинками. Так, в 2007 році з Кореї було привезено технології схрещування кавуна та гарбуза. Впровадження нової культури пройшло успішно, вона показала себе витривалою і врожайною.

Важливо те, що Посольство Республіки Корея в Україні постійно координує усі аспекти економічного та культурного життя, дбає про стабілізацію ситуації та, за необхідності, організовує та забезпечує проведення різних просвітницьких заходів. Так, при Посольстві Республіки Корея в Україні регулярно розробляються програми для ознайомлення з сучасними тенденціями, наприклад, в аграрному секторі. Згідно з урядовою програмою також в ряді регіонів відкрилися безкоштовні навчальні центри для корейців. У 2009 році корейську діаспору Херсонщини відвідали консул Посольства Республіки Корея в Україні Кім Дохйон, депутат Парламенту Республіки Корея, президент Корейського культурного центру Володимир Цой, президент Асоціації корейців України Кан Ден Сік. Увагу високопоставлених гостей привернула саме рослинництво. Вони особисто відвідали баштанники і овочеві плантації [1, с. 6].

Повторенням «корейської хвилі» в українському форматі став проект, організований Міжнародною організацією з міграції для етнічних корейців України на донорські кошти уряду Республіки Корея. Партнерами проекту стали Міністерство закордонних справ України, Всеукраїнська асоціація корейців, Державна міграційна служба України, Посольство Республіки Узбекистан, Міністерство внутрішніх справ України, Державний комітет у справах національностей та релігій, Міністерство освіти та науки України, Державна податкова інспекція України, Державний центр зайнятості України. Цільову групу представляли етнічні корейці спершу трьох південних регіонів України, а саме – Херсонська, Миколаївська області та Республіка Крим. Згодом на вимогу донора проекту – уряду Республіки Корея, рамки впливу проекту територіально охопили ще чотири області – Одеську, Дніпропетровську, Запорізьку та Кіровоградську. Реалізація проекту мала на меті інтегрувати в офіційну українську економіку етнічних корейців та захистити їхні права. Проект був розрахований на три роки, а точніше на тридцять два місяці, і реалізовувався з серпня 2010 року по березень 2013 року. Загальна сума фінансування складала 600 тисяч доларів США [6, с. 8].

В Україні МОМ допомагає з вирішенням проблем, пов'язаних з міграцією та сприяє максимальному зменшенню супутніх ризиків. У сферу діяльності МОМ входять: оптимізація управління міграційними процесами, вироблення політики в галузі охорони здоров'я, для мігрантів, насамперед, протидія торгівлі людьми і нерегульованій міграції, вивчення ринку легальних каналів працевлаштування, практичне/прикладне застосування міграційних процесів для розвитку країни, популяризація культурного розмаїття, протидія нетерпимості і ксенофобії [6, с. 22].

Згідно з кейсом проекту, у грудні 2010 року на базі Джанкойського професійно-технічного училища № 48 стартували сільськогосподарські курси для сорока чотирьох корейців з Одеської, Миколаївської, Харківської і Запорізької областей, а також Автономної Республіки Крим. Курс був розрахований на десять тижнів. Наприкінці навчання всі здобувачі освіти отримали дипломи відповідної кваліфікації. Під час обрання навчального закладу, було враховано той факт, що згадане училище мало ліцензію на навчання іноземців. Відповідно це дозволило надавати освітні послуги та дипломи корейцям, без легалізації або тим, які очікували на нові документи. Вікових обмежень для абітурієнтів не було; наймолодшому виповнилося 21 рік, а найстаршому – 60. Програма підготовки включала вивчення сучасних сільськогосподарських технологій, отримання основ економічних знань та менеджменту. Крім практичних та теоретичних занять, з ціллю обміну досвідом та вивчення технологій вирощування овочів в закритому і відкритому ґрунті, проводилися екскурсії в теплиці – «Кримтеплиця» Національний аграрний університет, лимонарій (м. Армянськ), насосна станція Нікітського ботанічного саду, парки Гурзуфа і Партеніта тощо [24, с. 13]. Учасниця проекту Флориди Кан у своєму інтерв'ю редакції журналу «Мугунхва» підкреслила: «Для корейців, які все життя займалися і займаються землеробством, ці курси є рятівним колом. Корейці вирощують овочі та інші культури. А в Україні корейці опинилися через те, що тут родючі землі, ідеальні для землеробства» [24, с. 14].

Протягом усього трьохрічного періоду реалізації проекту МОМ проходили бізнес-тренінги, всього їх було вісім і охопили вони близько 250 корейців. Бенефіціари бізнес-курсів отримали базові знання як планувати бізнес, скласти бізнес-план, управляти ресурсами, аналізувати ризики, познайомилися з правовими аспектами господарської діяльності [6, с. 10–12]. Ще одним важливим напрямком проекту МОМ, окрім освітнього, стала проблема мікропозик. Координаторами програми з надання мікропозик були неурядові, неприбуткові організації – це Міська асоціація корейців Криму «Чин-Сон» («Дружба») та Культурний центр корейців «Чосон». На час завершення проекту, позичальники погасили свої позики на 79%. Кошти здебільшого витратили на придбання елітного насіння, матеріалів для будівництва теплиць, добрива, виплати за орендовану землю, зарплатню за найману працю, встановлення систем зрошення, придбання сільськогосподарської техніки і устаткування [6, с. 13].

Під час проекту постійно працював юридичний консультативний пункт, послугами якого скористалися корейці з Херсонської, Миколаївської, Запорізької, Одеської, Кіровоградської, Дніпропетровської областей та Автономної Республіки Крим. Основними питаннями були: які документи необхідні для отримання тимчасової реєстрації, дозволу на постійне проживання в Україні, для українського громадянства, видачі свідоцтва про народження в Україні дитини етнічних корейців, які потребують консультування та посередництва у спілкуванні з державною міграційною службою, пологовыми будинками тощо.

У 2014 році з метою демонстрації успіхів та досягнень фокус-групи, було підготовано звіт «Economic and social integration of ethnic Koreans in Ukraine – Економічна та соціальна інтеграція етнічних корейців в Україні» за період реалізації проекту МОМ, націленого на покращення соціально-економічного розвитку регіонів компактного проживання етнічних корейців. Звіт розпочався зі вступного слова Надзвичайного та повноважного Посла Республіки Корея в Україні Кіма Ін Цжуна. Пан Посол акцентував увагу на тому факті, що завершення проекту та підбиття офіційних підсумків мало місце в 2014 році, році, коли корейський народ відзначав сумну річницю – 150-ти річчя з часу примусового виселення російською владою перших сімей етнічних корейців на Далекий Схід Росії. Також Пан Посол висловив подяку МОМ за потужну співпрацю, реалізацію поставлених цілей, які дозволили українським етнічним корейцям інтегруватися в суспільство, закріпитися фінансово, отримати базові юридичні знання, необхідні для підприємницької діяльності, не лише теоретично опановувати фермерські технології, але й втілити їх на практиці на землі [6, с. 2–3].

Керівник представництва MOM в Україні Манфред Профазі, у продовження теми, зазначив, що радіє з того, що їхній проект став першим в рамках надання мікропозик, коли ресурси, надані цільовій групі, повернулися зі створенням оборотного фонду для подальшої фінансової допомоги. В процесі реалізації, проект постійно вдосконалювався завдяки матеріальній підтримці донора – уряду Республіки Корея. Крім того, приєднання України в березні 2013 року до конвенції про скорочення безгромадянства дозволило створити підґрунтя для розширення напрацювань проекту на шляху інтеграції етнічних корейців у місцеві громади. Завдяки організації професійних тренінгів, бізнес-курсів, практичних занять та наданню мікропозик бенефіціари покращили технічне забезпечення своїх фермерських господарств тощо [6, с. 4–5].

На сторінках звіту MOM та журналу «Мугунхва» знаходимо десятки історій етнічних корейців України, які скористалися можливостями цієї програми [6, с. 13, 14; 24, с. 13, 16].

Корейська громада активно працює не лише завдяки грантовій підтримці. В 2010 році в столиці відкрився «Бізнес-клуб», який об'єднав бізнесменів, українських корейців. Учасниками «Бізнес-клубу» стали успішні підприємці-корейці не лише з Києва, але з усієї України. 19 січня 2011 року на першому засіданні Клубу керівником було обрано Олександра Тена. Серед завдань клубу: підвищення іміджу в сучасних прогресивних, високотехнологічних сферах, створення єдиного інформаційного інтернет-поля, яке б об'єднало усіх зацікавлених, налагодження ділових контактів з національними і міжнародними компаніями, обмін досвідом, взаємне консультування членів клубу, налагодження співпраці з представниками корейських діаспор з інших країн [9, с. 2]. Олександр Тянь, член бізнес-клубу, президент Асоціації корейців Києва підкреслив: «... моя ключова ціль – об'єднати співвітчизників... я вважаю, що насамперед необхідно поважати і любити своїх співвітчизників, бути патріотом і, звісно – терпеливим, йти за своєю метою, бути працьовитим... Головне – це розуміння взаємоповаги вміння йти на компроміс і робити життя один одного цікавим» [15, с. 20, 21].

Зміцненню фінансової стабільності корейців та розширенню економічних зв'язків, підвищенню продуктивності підприємницької діяльності сприяють і такі організації як Асоціація корейських підприємців України та Асоціація корейських підприємців Європи. Український ринок приваблює і зарубіжних партнерів, зокрема із республіки Корея. Це і «Хьондай Лотем», «Поско» (POSCO), КТ, SK і «Серагем». До прикладу, компанія «Серагем» в особі Хана Інkvона була відзначена Золотим символом якості національних послуг України «За якісне обладнання «Серагемн» і ефективне надання лікувально-профілактичних послуг», а самому пану Хану Інkvону в 2009 році було присвоєно звання «Рицаря Вітчизни» [22, с. 11]. Керівний офіс Асоціації корейських підприємців, який очолює пан Хан Інkvон, розташований у Києві. Навколо нього об'єдналися корейські підприємці, задіяні в різних сферах на українському ринку. Асоціація розпочала свою роботу в 2001 році. Її завдання – надання допомоги корейським бізнесменам, обмін інформацією про перспективи українського ринку, аналіз політичної обстановки, прогнози криз, захист прав та інтересів співвітчизників. В 2011 році Асоціація корейських підприємців України була офіційно зареєстрована як некомерційна організація в Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України.

Члени Асоціації проводять збори один раз на місяць, на які також запрошують співробітників Посольства Республіки Корея в Україні, представників Корейського агентства сприяння розвитку торгівлі та інвестицій (KOTRA) та зацікавлених бізнесменів [22, с. 13]. Діяльність Асоціації накладає позитивний відбиток на взаємобмін та взаємодію між українськими підприємцями, етнічними корейцями, учасниками Асоціації корейських українців, Молодіжної асоціації, Асоціації корейських підприємців та іншими корейськими товариствами.

Хан Інkvон, президент Асоціації корейських підприємців України, замісник голови Асоціації корейських підприємців Європи зазначив у розмові з журналістом видання «Мугунхва»: «Я люблю Україну, працюю на благо народу України і хочу прожити в Україні довго», для того, щоб досягти успіху в іншій країні, украї необхідно полюбити національний характер, людей, культуру, мистецтво; необхідно налагодити дружні відносини на місці, намагатися надати їм допомогу і принести користь; важливе розуміння українського народу, і лише пристосовувшись до місцевих умов, підприємець може зайняти свою нішу на місцевому ринку й успішно вести свою справу [22, с. 11]. Описуючи корейців, пан Хан також підкреслив, що спільне для корейців усіх країн, на теренах яких вони проживають, це бажання діяти, працювати не задля власних особистих інтересів, а для загальної справи, переживати не за особисте, сімейне, а за загальне, за відсутності логіки керуватися емоціями, бути ініціативними, шукати і отримувати роботу, а не очікувати. На запитання редактора журналу «Мугунхва» про те, що є спільного між українцями і корейцями, пан Хан відповів, що спільною рисою українців і корейців є: «Непроявлення агресії по відношенню до інших країн. Незважаючи на те, що обидва народи традиційно пригнічували, вони не демонструють корисливості до чужого, намагаються залишатися відкритими і добрими» [22, с. 11, 12]. Президент Хан продемонстрував і своє філософське світосприйняття, розуміння ролі національних ідентичностей на шляху розбудови економічної стабільності: «національний характер подібний піску, який розсипається, але якщо усі піщинки вимішати з цементом, то вони набудуть міцності бетону» [22, с. 12].

У березні 2017 року ініціативною групою українських підприємців України на чолі з віце-президентом Всеукраїнської асоціації корейців Петром Паком було засновано «Діловий клуб» при Всеукраїнській асоціації корейців. Це постійно діючий орган Асоціації, заснований з метою об'єднання корейських бізнесменів України, обміну досвідом і діловими зв'язками, спільної реалізації соціальних і бізнес-проектів. До складу Міжнарод-

ного об'єднання корейських бізнес-клубів ввійшли вісім представництв у шести країнах світу [19, с. 31]. Однією з форм роботи є організація форумів. Один з таких форумів мав місце 6 липня 2018 року в місті Київ в офісі Корейського культурного центру. До роботи регіонального форуму корейських підприємців України долучилися не лише бізнесмени і бізнес-леді з України, але і з Казахстану, Киргизії, Узбекистану, Республіки Корея. На форум були запрошені і високоповажні гості – Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Корея в Україні пан Лі Янг Гу, консул Республіки Корея в Україні пан Шін Кю Ха. Мета форуму полягала в сприянні консолідації корейських підприємців України на полях «Ділового клубу», популяризації професійної діяльності клубу і Об'єднання корейських бізнес-клубів, налагодження та зміцнення дружніх і ділових зв'язків між корейськими бізнесменами України та іншими країнами – членами корейських бізнес-клубів.

6 липня 2018 року форум відкрився підняттям державних прапорів України та Республіки Корея, під звучання гімнів України та Республіки Корея. З промовою виступив Пан Посол Республіки Корея Лі Янг Гу, який побажав успіхів на шляху об'єднання у співпраці представників корейського бізнесу по всьому світу. Також, Пан Посол окреслив перспективні напрями економічної співпраці між Україною та Республікою Корея. Новим президентом об'єднаних корейських бізнес-клубів було обрано В'ячеслава Кяна [19, с. 30-031].

Згадані форми роботи та відповідні інституції, які їх представляють, дозволяють етнічним корейцям України успішно вести бізнес, представляти свої товари на ринках України та за кордоном, поєднували прогресивний досвід двох країн, реалізовувати на бізнес-полях України передові технології своєї історичної батьківщини. Успішність корейського бізнесу дещо знизилася під час пандемії Covid-19, що є відображенням світових тенденцій, проте справи невдовзі налагодилися. На початку 20-х років ХХІ століття українські корейці рівноправно представлені у всіх сферах життя України від політики до культури.

Висновки. Україна як постколоніальне суспільство знаходиться на шляху утвердження демократичних принципів та формування єдиної нації. Українське суспільство, в умовах російсько-української війни, намагається подолати розкол у поглядах на проблеми демократії, ринку, мови тощо. Важка соціально-економічна ситуація в охопленні війною України впливає на світогляд громадян, а це у свою чергу призводить до падіння цінностей, мотивацій, віри тощо. Тому особливо важливим, із метою консолідації суспільства, є пошук шляхів розв'язання проблеми нелегалів, біженців, мігрантів та розвитку стартап-індустрії у сфері бізнесу.

Оцінюючи вклад українських корейців в економіку України, ми можемо засвідчити їхню активну позицію у малому і середньому бізнесі. Корейці демонструють прагнення вчитися і працювати на благо української землі на якій вони проживають. З часу повномасштабного вторгнення РФ в Україну, корейський аграрний бізнес зазнав важкого удару в Херсонській, Запорізькій та частково Миколаївській областях, але місцеві корейці не втрачають оптимізму, що нерідко є прикладом їхнього східного менталітету, який зберігся та пустив коріння на українській землі.

Автори висловлюють щире вдячність Корейському культурному центру за надання доступу до електронного архіву журналу корейської спільноти в Україні «Мугунхва», що дозволило збагатити дослідження оригінальними джерельними матеріалами.

Список використаних джерел

1. Алєксєєва Т. Посол Республіки Корея в Україні Пак Пак Ро Бек побував в Херсонській «глибинці». *Мугунхва*. 2009. № 9.
2. Відносно використання роботодавцями найманої праці іноземних громадян та осіб без громадянства. *Мугунхва*. 2007. № 1.
3. Візитів Ю.М., Сатієвський А.А. Корейська мова в Україні: історія, мовна норма, воєнні будні. *Культурологічний альманах*. Вип. 2, 2023. С. 28–39. DOI: 10.31392/cult.alm.2023.2.5.
4. Візитів Ю. М., Сатієвський А. А. Війна і розділена пам'ять: трагедія корейців України в російсько-українській війні. *Культурологічний альманах*, 2023 (4), 55–64. DOI: 10.31392/cult.alm.2023.4.7.
5. В Миколаївській області будують завод для корейців. *Мугунхва*. 2008. № 3.
6. Економічна і соціальна інтеграція етнічних корейців в Україні. *Міжнародна організація з міграції*. Київ, 2014.
7. Етнічні корейці в Україні. *Посольство України в Республіці Корея* : вебсайт. URL: <https://korea.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/5631-jetnichni-korejci-v-ukrajini> (дата звернення: 07.05.2023).
8. Новини / «Запорізькі корейці – не навантаження, а фактор залучення інвестицій у регіон». *Запорізька обласна державна адміністрація* : вебсайт. URL: <https://www.zoda.gov.ua/news/3050/zaporizki-koreysyi-ne-navantazheniya-a-faktor-zaluchennya-investitsiy-u-region.html> (дата звернення: 07.11.2023).
9. Київ: розпочав роботу «Бізнес-клуб». *Мугунхва*. 2010-2011. № 14.
10. «Особливості реєстрації шлюбу з іноземцем». *Мугунхва*. 2009. № 7.
11. Пак Ро Бек: протягом двох років будуть реалізовані важливі проекти. *Мугунхва*. 2010-2011. № 14.
12. Права і свободи національних меншин в Україні. *Мугунхва*. 2010. № 11.
13. Правила набуття і припинення громадянства України. *Мугунхва*. 2007. № 2.
14. Презентація міжнародного проекту «Корейський освітній науково-інформаційний та культурний центр Республіки Корея. *Університет Ушинського м. Одеса* : веб-сайт. URL: <https://pdu.edu.ua/osvitnij-naukovo-informatsijnij-ta-kulturnij-tsentr-respubliki-koreya/1317-prezentatsiya-mizhnarodnogo-proektu-korejskij-osvitnij-naukovo-informatsijnij-ta-kulturnij-tsentr-respubliki-koreya-2> (дата звернення: 16.08.2023).
15. Президент асоціації «Корейці Києва» Тянь Олександр: «Я – патріот». *Мугунхва*. 2010. № 11.
16. Про використання праці іноземців і осіб без громадянства. *Мугунхва*. 2009. № 9.

17. Про порядок реєстрації місця проживання. *Мугунхва*. 2008. № 6.
18. Проблема легалізації етнічних корейців. *Мугунхва*. 2007. № 1.
19. Регіональний форум підприємців України. *Мугунхва*. 2018. № 41.
20. Реєстрація народження і визначення походження дитини. *Мугунхва*. 2009. № 8.
21. Тегай Т.Г. Традиції продовжують жити в праці та відпочинку. *Мугунхва*. 2008. №4.
22. Хан Інвон. «Національний характер подібний піску...». *Мугунхва*. 2011. № 16.
23. «Хочу збудувати громадянське суспільство в Запоріжжі» – мер Сін. *Радіо Свобода* : веб-сайт. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/2233826.html> (дата звернення: 17.08.2023).
24. Економічна і соціальна інтеграція етнічних коаліцій в Україні. *Мугунхва*. 2010-2011. № 14.
25. Юн Л. Жити в мирі і згоді. *Мугунхва*. 2008. № 3.
26. Якщо втрачені документи. *Мугунхва*. 2010. № 12.

Vyzitiv Yu. M.

*Candidate of Historical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of History of Ukraine,
Rivne State University of the Humanities
Rivne, Ukraine*

E-mail: vizitiv@gmail.com

ORCID: 0000-0002-2826-2067

Satievskiy A. A.

*Master of Education, specializing in Secondary Education (History)
independent researcher
Rivne, Ukraine*

E-mail: satievskij2023@gmail.com

ORCID: 0009-0003-0241-7475

THE KOREAN MINORITY (COMMUNITY) IN UKRAINE. CHALLENGES AND REALITIES OF EVERYDAY

Abstract

The interest of the Ukrainian public in the Korean national minority (community) in Ukraine is growing in proportion to the strengthening of the Republic of Korea's presence in the political, economic and cultural spheres of Ukraine, as well as in connection with the aggravation of the political situation in South Korea and the participation of North Korean soldiers in hostilities on the side of Russia against the Ukrainian Armed Forces. Over the past thirty years, Ukrainian Koreans have demonstrated and consolidated the results of the Ukrainian «hallyu» – the «Korean wave». This is the result of both the full integration of Koreans into various fields in Ukraine, from construction to the beauty industry, and the establishment of close contacts between the Ukrainian Korean diaspora and their historical homeland. The Koreans of Ukraine are firmly integrated into Ukrainian society, and the history of the Korean people of Ukraine, along with other minorities (communities), is a unique example of peaceful and conflict-free coexistence. The purpose and objectives of this study are to reveal the (un)legal ways of integrating Koreans into Ukrainian society, describe the stages of solving the problem of legalisation of Korean emigrants, analyse projects of international partners and representative offices in Ukraine aimed at improving the legal literacy of the Korean national minority, and support programmes for the business and agricultural sectors. The novelty of the study is related to the coverage and analysis of the problem of legalisation of Koreans in Ukraine and the contribution of the Embassy of the Republic of Korea to the economic education of Koreans in Ukraine over the past thirty years. Further scientific research related to the history of the study of the Korean national minority (community) in Ukraine seems promising.

Key words: Korean minority (community), Republic of Korea, legitimization, citizenship, emigrant, business.

References

1. Alieieksieieva, T. (2009). Posol Respubliky Koreia v Ukraini Pak Pak Ro Bek pobuvav v Khersonskii «hlybyntsi» [Ambassador of the Republic of Korea to Ukraine Park Ro-baek visited the Kherson «hinterland»]. *Muhunkhva*. № 9. [in Ukrainian].
2. Vidnosno vykorystannia robotodavtsiamy naimanoi pratsi inozemnykh hromadian ta osib bez hromadianstva (2007). [Regarding the use of hired labor by employers of foreign citizens and stateless persons]. *Muhunkhva*. № 1. [in Ukrainian].
3. Vizitiv, Yu. M. & Satievskiy A. A. (2023). Koreiska mova v Ukraini: istoriia, movna norma, voiennoi budni [Korean language in Ukraine: history, language norm, military everyday life]. *Kulturolohichnyi almanakh*. Vyp. 2. S. 28-39. DOI: 10.31392/cult.alm.2023.2.5 [in Ukrainian].
4. Vizitiv, Yu. M., & Satievskiy, A. A. (2023). Viina i rozdilena pamiat: trahediia koreitsiv Ukrainy v rosiisko-ukrainskii viini [War and divided memory: the tragedy of the Koreans of Ukraine in the Russian-Ukrainian war]. *Kulturolohichnyi almanakh*. Vyp. 4. S. 55–64. DOI: 10.31392/cult.alm.2023.4.7 [in Ukrainian].
5. V Mykolaivskii oblasti buduut zavod dla koreitsiv (2008). [A plant for Koreans is being built in Mykolaiv region]. *Muhunkhva*. № 3. [in Ukrainian].
6. Ekonomichna i sotsialna intehtatsiia etnichnykh koreitsiv v Ukraini. Mizhnarodna orhanizatsiia z mihratsii (2014). [Economic and social integration of ethnic Koreans in Ukraine. International Organization for Migration] Kyiv. [in Ukrainian].
7. (2020, April 17). Etnichni koreitsi v Ukraini [Ethnic Koreans in Ukraine]. *Posolstvo Ukrainy v Respublitsi Koreia*. Korea. mfa.gov.ua. Retrieved from <https://korea.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/5631-jetnichni-korejci-v-ukrajini> [in Ukrainian].

-
8. (2007, Mart 20). Novyny. «Zaporizki koreitsi – ne navantazhennia, a faktor zaluchennia investysii u rehion» [Zaporizhzhia Koreans are not a burden, but a factor in attracting investment to the region]. *Zaporizka oblasna derzhavna administratsiia. Zoda.gov.ua*. Retrieved from <https://www.zoda.gov.ua/news/3050/zaporizki-koreytsi--ne-navantazhennya,-a-faktor-zaluchennya-investitsiy-u-region.html> [in Ukrainian].
 9. Kyiv: rozpochav robotu «Biznes-klub» (2010-2011). [Kyiv: the Business Club has started its work]. *Muhunkhva*. № 14 [in Ukrainian].
 10. «Osoblyvosti reiestratsii shliubu z inozemtsem» (2009). [Peculiarities of registration of marriage with a foreigner]. *Muhunkhva*. № 7 [in Ukrainian].
 11. Pak Ro Bek: protiahom dvokh rokiv budut realizovani vazhlyvi proekty (2010-2011). [Park Roh Baek: Important projects will be implemented within two years]. *Muhunkhva*. № 14 [in Ukrainian].
 12. Prava i svobody natsionalnykh menshyn v Ukraini (2010). [Rights and freedoms of national minorities in Ukraine]. *Muhunkhva*. № 11 [in Ukrainian].
 13. Pravyla nabuttia i prypynennia hromadianstva Ukrainy (2007). [Rules for Acquisition and Termination of Citizenship of Ukraine]. *Muhunkhva*. № 2 [in Ukrainian].
 14. (2016, May 17). Prezentatsiia mizhnarodnoho proektu «Koreiskyi osvittii nauko-informatsiinyi ta kulturnyi tsentr Respubliky Koreia. Universytet Ushynskoho m. Odesa [Presentation of the international project “Korean Educational Research, Information and Cultural Center of the Republic of Korea. Ushynsky University of Odesa]. *Pdpu.edu.ua*. Retrieved from <https://pdpu.edu.ua/osvitnij-naukovo-informatsijnij-ta-kulturnij-tsent-r-respubliki-koreya/1317-prezentatsiya-mizhnarodnogo-proektu-korejskij-osvitnij-naukovo-informatsijnij-ta-kulturnij-tsent-r-respubliki-koreya-2> [in Ukrainian].
 15. Prezydent asotsiatsii «Koreitsi Kyieva» Tian Oleksandr: «Ja – patriot». (2010). [President of the Association «Koreans of Kyiv» Oleksandr Tian: «I am a patriot»]. *Muhunkhva*. № 11 [in Ukrainian].
 16. Pro vykorystannia pratsi inozemtsiv i osib bez hromadianstva. (2009). [On the use of labor of foreigners and stateless persons]. *Muhunkhva*. № 9 [in Ukrainian].
 17. Pro poriadok reiestratsii mistsia prozhyvannia (2008). [On the procedure for registration of residence]. *Muhunkhva*. № 6 [in Ukrainian].
 18. Problema lehalizatsii etnichnykh koreitsiv. (2007). [The problem of legalization of ethnic Koreans]. *Muhunkhva*. № 1 [in Ukrainian].
 19. Rehionalnyi forum pidpriiemtsiv Ukrainy. (2018). [Regional Forum of Entrepreneurs of Ukraine]. *Muhunkhva*. № 41 [in Ukrainian].
 20. Reiestratsiia narodzhennia i vyznachennia pokhodzhennia dytyny. (2009). [Birth registration and determination of the child's origin]. *Muhunkhva*. № 8 [in Ukrainian].
 21. Tehai, T.H. (2008). Tradysii prodovzhuiut zhyty v pratsi ta vidpochynku [Traditions continue to live on in work and leisure]. *Muhunkhva*. № 4. [in Ukrainian].
 22. Khan, Inkvon. (2011). «Natsionalnyi kharakter podobnyi pisku...» [«National character is like sand...»]. *Muhunkhva*. № 16 [in Ukrainian].
 23. (2010, November 29). «Khochu zbuduvaty hromadianske suspilstvo v Zaporizhzhii» – mer Sin. [«I want to build a civil society in Zaporizhzhia» – Mayor Sin]. *Radio Svoboda*. Retrieved from <https://www.radiosvoboda.org/a/2233826.html> [in Ukrainian].
 24. Ekonomichna i sotsialna intehratsiia etnichnykh koalitsii v Ukraini. (2010-2011). [Economic and social integration of ethnic coalitions in Ukraine]. *Muhunkhva*. № 14 [in Ukrainian].
 25. Iun, L. (2008). Zhyty v myri i zghodi [Living in peace and harmony]. *Muhunkhva*. № 3 [in Ukrainian].
 26. Iakshcho vtracheni dokumenty. (2010). [If the documents are lost]. *Muhunkhva*. № 12 [in Ukrainian].